

УДК 330.322 (477)

О.О. Єгорова

Старший науковий співробітник Регіонального філіалу Національного інституту стратегічних досліджень при Президентіві України в м. Ужгороді

УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНО-ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ІНСТРУМЕНТІВ СТИМУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Розглянуто результати застосування чинних територіально-організаційних інструментів стимулювання інвестиційної та інноваційної діяльності в Україні, визначено системні проблеми, які стали на заваді розкриттю їхнього потенціалу, висвітлено здійснені практичні кроки з їх реформування. Запропоновано законодавчі зміни щодо вдосконалення використання цих механізмів для активізації інвестиційної та інноваційної діяльності в Україні.

Ключові слова: спеціальний правовий режим економічної діяльності, спеціальна економічна зона, територія пріоритетного розвитку, технологічний парк, науковий парк, індустриальний парк, інвестиції

Постановка проблеми. Територіально-організаційні механізми стимулювання інвестиційної діяльності застосовують у більшості країн світу, зазвичай у тих регіонах, галузях чи сферах економіки, в яких інвестиційна активність з тих чи інших причин є низькою. Головною складовою цих механізмів є різні форми спеціальних правових режимів економічної діяльності (СПРЕД), які забезпечують високу динамічність змін соціально-економічних показників розвитку регіонів, галузей чи сфер економіки країни за рахунок застосування для суб'єктів господарювання впродовж визначеного часу особливих, відмінних від загальнонаціонального режиму, преференційних умов діяльності. Наприклад, застосування СПРЕД дає змогу використовувати прямі й непрямі стимули для реанімації депресивних територій та галузей, формування регіональних “точок економічного зростання” і “точок економічного прориву” у певних галузях (як правило, високотехнологічних) тощо, не порушуючи норм і правил СОТ. В Україні такі механізми стимулювання інвестиційної діяльності почали застосовувати з 1995 р. Першою їх формою були спеціальні економічні зони (СЕЗ), що мали сприяти створенню нових виробництв, збільшенню зайнятості в депресивних або слаборозвинених регіонах. У 1999 р. з'явилися території пріоритетного розвитку (ТПР), які забезпечували розвиток виробничої діяльності,

прискорення соціально-економічного поступу слаборозвинених і депресивних регіонів, у 2000 р. — технологічні парки (для промислового випуску продукції наукомістких розробок і високих технологій), у 2007 р. — наукові парки (НП), метою котрих були розвиток і комерціалізація наукових досліджень вищих навчальних закладів, та індустріальні парки (ІП) — для створення нових робочих місць та розвитку сучасної ринкової інфраструктури територій і забезпечення їх інвестиційної привабливості та конкурентоспроможності.

Однак унаслідок безсистемної й невиваженої державної політики із застосування СПРЕД в Україні впродовж останніх семи років спостерігаються негативні тенденції в діяльності суб'єктів господарювання в межах цих утворень. Успішний світовий досвід та позитивні результати перших років використання цього економічного інструментарію для стимулювання інвестиційної й інноваційної активності в нашій державі зумовлюють потребу переосмислення сучасних засад застосування та розвитку СПРЕД. Нині на державному та регіональному рівнях напручуються шляхи забезпечення подальшої ефективної дії зазначеного інструменту. Водночас під час практичного реформування чинних СПРЕД ігноруються наявні в них проблеми і натомість розробляються і запроваджуються нові форми, котрі, власне, можна розглядати як функціональні типи раніше вже визначених форм СПРЕД, зокрема СЕЗ. Тому питання концептуального вдосконалення засад подальшого застосування СПРЕД в Україні набувають все більшої актуальності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Джерельною базою дослідження стали нормативно-правові акти, останні законопроекти у сфері інвестиційно-інноваційної діяльності та роботи вітчизняних науковців, присвячені результатам та перспективам використання СПРЕД в Україні, зокрема праці О.А. Мазура [1], Ю.В. Макогона [2], В.П. Приходька [3], С.О. Тульчинської [4], О.С. Чмир [5]. Аналіз проведених досліджень показує, що проблематиці застосування СПРЕД бракує цілісного й системного підходу.

Метою статті є надання рекомендацій щодо вдосконалення законодавства з питань застосування територіально-організаційних механізмів для стимулювання інвестиційної та інноваційної діяльності в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Починаючи з 1995 р. в 14 регіонах України та АР Крим було створено 12 СЕЗ, 72 ТПР, 16 технологічних парків та один науковий парк, функціонування яких загалом сприяло стимулюванню інвестиційної діяльності та виконанню покладених на них завдань. Так, суб'єктами господарювання СЕЗ, ТПР та технологічних парків за період 2000—2011 рр. залучено 6 млрд дол. США інвестицій, реалізовано продукції на суму 220,3 млрд грн, сплачено податків до бюджетів та внесків до державних цільових фондів на суму 18,7 млрд грн, створено 69 887 нових робочих місць (див. таблицю). Як результат застосування згаданих СПРЕД у цей період суб'єкти господарювання, що діяли в їхніх межах, досягли вищих від загальнонаціонального рівня показників ефективності стимулювання інвестиційної діяльності [6]: наприклад, коефіцієнт виробничої віддачі інвестицій становив 6,3 (по Україні¹ — 1,4), коефіцієнт бюджетної віддачі інвестицій — 0,6 (по Україні — 0,5).

¹ За період 2001—2011 рр.

Таблиця. Динаміка основних показників діяльності суб'єктів господарювання СПРЕД

Показник	СПРЕД	Динаміка показників за роками														Усього за 2000*—2011 рр.
		Період зростання							Період падіння							
		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
Кількість законодавчо створених/Кількість чинних СПРЕД	Усього	82/39*	82/60	91/65	91/74	98/78	98/77	100/72	100/70	100/58	100/53	100/45	100/42	101/×		
	СЕЗ	12/5*	11/9	11/9	11/9	11/10	11/10	11/10	11/10	11/10	11/10	11/8	11/8	12/×		
	ТП	3/2	4/4	8/6	8/8	15/8	15/8	16/8	16/8	16/8	16/8	16/8	16/8	16/8		
	ТПР	67/32*	67/47	72/50	72/57	72/60	72/59	72/54	72/51	72/39	72/34	72/28	72/25	72/×		
	НП	—	—	—	—	—	—	1/—	1/1	1/1	1/1	1/1	1/1	1/1		
Кількість суб'єктів господарювання**	Усього	318	463	557	565	692	543	462	375	298	254	201	160	×		
	СЕЗ	64*	93	120	133	161	152	148	144	129	120	107	96	×		
	ТП	97	—	120	70	67	73	73	32	15	20	16	12	×		
	ТПР	157*	273	317	362	464	318	241	199	154	114	78	52	×		
Кількість проєктів, що реалізуються	Усього	—	—	538	609	685	600	474	405	316	250	207	164	×		
	СЕЗ	66*	95	122	140	168	163	157	153	132	123	110	99	×		
	ТП	29	—	52	55	53	51	31	13	11	13	16	12	×		
	ТПР	182*	308	364	414	464	386	286	239	173	114	81	53	×		
Загальний обсяг залучених інвестицій, млн грн	Усього	4751,4*	—	1584,9	5972,5	3711,5	3746,5	3721,6	2863,6	2209,9	1235,2	1091,2	1042,1	31 930,4		
	СЕЗ	161,7*	1448,8	407,4	415,8	472,0	349,4	478,3	465,0	719,9	361,2	273,3	776,5	6329,3		
	ТП	0,5	—	0	3319,8	128,7	11,1	8,2	8,9	31,1	24,5	0,4	0,3	3533,5		
	ТПР	1832,7*	1307,7	1177,5	2236,9	3110,8	3386,0	3235,1	2389,7	1458,9	849,5	817,5	265,3	22 067,6		
Кількість створених нових робочих місць, од.	Усього	—	—	40 837*	—	—	10713	7384	5995	2264	652	651	1391	69 887		
	СЕЗ	—	—	7268*	—	—	2261	2438	1940	781	149	257	613	15 707		
	ТП	314	—	592	669	782	399	166	201	222	188	25	5	3563		
	ТПР	—	—	31 212*	—	—	8053	4780	3854	1261	315	369	773	50 617		
Загальний обсяг реалізованої (інноваційної) продукції, млн грн	Усього	—	—	48 325,1*	—	—	25 120,6	23 149,1	27 380,8	26 982,3	14 733,2	14 279,8	22 295	202 265,9		
	СЕЗ	—	—	6368,8*	—	—	3313,3	4543,4	6056,5	6718,0	4751,1	4437,9	14 648,2	50 837,2		
	ТП	177,0	—	617,9	1284,5	1787,5	1600	1100	870	851,5	341,7	454,9	7,8	9092,8		
	ТПР	—	—	38 089,4*	—	—	20 207,3	17 505,7	20 454,3	19 412,8	9640,4	9387,0	7639,0	142 335,9		

Закінчення таблиці

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Платежі до бюджетів та державних цільових фондів, млн грн	Усього		2257,6*			1590,1	2421,5	2415,9	2798,6	2884,7	1370,7	1573,6	1340,7	18 653,4
	СЕЗ		313,4*			245,7	546,5	776,0	1027,9	1294,4	587,3	556,7	798	6145,9
	ТП	7,3		37,2	91,0	116,5	148,6	230,0	209,2	66,2	37,6	77,7	2,7	1024
	ТПР		1808,7*			1227,9	1726,4	1409,9	1561,5	1524,1	745,8	939,2	540,0	11 483,5

* Від початку застосування СПРЕД в Україні на кінець зазначеного року.

** Кількість учасників ТП, його спільних і дочірніх підприємств / виконавців проєктів.

Джерело: складено на основі даних Державної служби статистики України (показники діяльності СЕЗ та ТПР за 2000—2011 рр.), Міністерства освіти і науки України (показники діяльності технологічних парків за 2000—2009 рр.) та Державного комітету України з питань науки, інновацій та інформатизації (показники діяльності технологічних парків за 2010—2011 рр.).

Проте досягнуті результати виявилися значно нижчими від потенційних і прогнозних (за обсягом залучених інвестицій — щонайменше втричі, за кількістю створених нових робочих місць — у п'ять разів) внаслідок стримувального впливу низки системних причин, зокрема:

- відсутності системного бачення ролі розглянутого механізму як інструментарію прискорення економічного розвитку регіонів, галузей і країни в цілому;

- невідповідності низки положень нормативно-правових актів з питань СПРЕД міжнародним зобов'язанням України, головним чином стосовно обсягів і переліку складових державної підтримки суб'єктів господарювання;

- дії різних мораторіїв щодо застосування цього економічного інструментарію: на подання до Кабінету Міністрів України пропозицій про створення нових форм СПРЕД та їхніх функціональних одиниць у період з 24 вересня 1999 р. до 1 травня 2005 р. [7, 8] (за цей час було створено 12 технологічних парків, що фактично стало порушенням законодавства), на реєстрацію нових інвестиційних проектів з 1 січня 2004 р. до 31 червня 2004 р. [9], а також на надання нових та розширення наявних пільг зі сплати податку на додану вартість у період з 31 березня 2005 р. до 1 січня 2010 р. [10];

- нестабільності з 2005 р. системи організаційно-економічних стимулів для суб'єктів СЕЗ, ТПР та ТП (так, попри державні гарантії стабільності умов на весь період дії спеціального правового режиму економічної діяльності — для ТП до 2015 р., для ТПР до 2015—2030 рр. та для СЕЗ до 2020—2058 рр. — економічні стимули для СЕЗ і ТПР скасовані й на сьогодні відсутні, а для суб'єктів ТП неодноразово трансформовані);

- недостатності економічних стимулів для НП та ІП;

- відсутності уніфікованої системи звітування та оприлюднення узагальнених результатів діяльності суб'єктів господарювання СПРЕД, що призвело до викривлення результатів їхньої роботи та намагання використовувати їх для забезпечення корпоративних інтересів;

- відсутності у більшості функціональних одиниць СПРЕД офіційних веб-сторінок з актуальною інформацією про умови та діяльність;

- складності й тривалості процедури реєстрації функціональних одиниць та набуття відповідного статусу їхніми суб'єктами господарювання.

Як наслідок, інвестиційна та інноваційна активність суб'єктів господарювання СЕЗ, ТПР та ТП не забезпечена на належному рівні, й протягом останніх семи років показники їхньої діяльності демонструють негативні тенденції, які, до того ж, були посилені глобальною фінансово-економічною кризою.

В останні роки відбувається переосмислення засад застосування і розвитку СПРЕД в Україні, ведеться пошук шляхів подальшого ефективного використання їх в інтересах усієї країни. При цьому практичне реформування чинних СПРЕД має здійснюватися не лише усуненням наявних проблем, а й через розроблення нових форм цих механізмів. Однак подані до Верховної Ради України проекти законодавчих актів щодо вдосконалення засад застосування СПРЕД, а також запровадження їх нових функціональних одиниць (за ініціативи інвесторів, експер-

тів, представників органів державної влади і місцевого самоврядування напрацьовані законопроекти щодо створення СЕЗ “Єврорегіон Буковина”, СЕЗ “Ахілія” (о. Зміїний Одеської області), технологічного парку “ГУАМ-Технопарк” (м. Київ), технологічного парку “Хемо-Поль” (м. Теплодар, Одеська область), технологічного парку “Ресурс” (м. Харків), запровадження спеціального режиму інвестиційної діяльності на ТПП в десяти районах Хмельницької області та для розвитку високотехнологічного машинобудування на території міста Харків та ін.) не були внесені до порядку денного і розглянуті на засіданнях, не допрацьовувалися або були відкликані і, відповідно, не прийняті внаслідок міжфракційної політичної боротьби.

Використання СПРЕД для покращення стану економіки України передбачено низкою стратегічних документів. Так, Програмою економічних реформ на 2010—2014 рр. заплановано створення на окремих територіях спеціальних режимів залучення інвестицій як одне із завдань з формування інфраструктури сприяння розвитку підприємництва й загального поліпшення бізнес-клімату. Державною цільовою економічною програмою “Створення в Україні інноваційної інфраструктури” на 2009—2013 рр. передбачено розроблення нових форм СПРЕД як елементів інноваційної інфраструктури. Незважаючи на це, серед заходів щодо подолання наслідків фінансово-економічної кризи та стимулювання інвестицій цей економічний інструментарій було проігноровано. Зокрема, при доопрацюванні останнього варіанта проекту Податкового кодексу України СПРЕД вилучили з переліку спеціальних податкових режимів.

Слід зазначити, що з поданих до Верховної Ради України в минулі роки проектів нормативно-правових актів щодо створення нових форм СПРЕД (індустріальних парків [11], інвестиційних парків [12], іннополісів [13], зон розвитку високих і нових технологій [14, 15], територій перспективного розвитку [16]) підтримку з боку вітчизняних та іноземних інвесторів, органів влади, у т. ч. на місцях, отримала тільки ідея створення індустріальних парків, про що свідчать:

— включення їх з 2007 р. до програмних документів, зокрема програм соціально-економічного розвитку регіонів;

— реалізація пілотних проектів у визначених Концепцією створення індустріальних (промислових) парків [17] регіонах України (в Автономній Республіці Крим, Київській, Львівській, Одеській і Харківській областях) та створення індустріальних парків в інших регіонах країни (за даними Комітету економічних реформ з 10 регіонів надійшло близько 30 пропозицій щодо індустріальних парків, інвестиційний потенціал яких оцінюється в 7 млрд дол. США);

— визнання їх одним з основних елементів інвестиційної реформи [18] та включення до переліку національних проектів [19] (“Індустріальні парки України” — створення промислово-виробничої інфраструктури). Передбачено організацію 10 пілотних промислових майданчиків з підготовленою інженерно-технічною інфраструктурою, завдяки чому впродовж 3—4 років має з’явитися понад 300 тис. нових робочих місць і в економіку України буде залучено не менше, ніж 8 млрд дол. США прямих іноземних інвестицій;

— створення першої в Україні транскордонної функціональної одиниці спеціального правового режиму — транскордонного індустріального парку “Берег Дийда” на українсько-угорському кордоні з залученням коштів європейських фондів;

— прийняття Закону України “Про індустріальні парки” [20], процес розроблення і доопрацювання законопроекту якого тривав п’ять років.

Висновки. Отже, за збереження чинних умов СЕЗ, ТПР і ТП формально існуватимуть до завершення терміну дії їх спеціального режиму інвестиційної діяльності² і не активізуватимуть інвестиційно-інноваційну діяльність.

Подальше застосування СПРЕД в Україні для стимулювання інвестиційної діяльності й надалі залишається актуальним, оскільки загальне зниження номінальних ставок основних податків не забезпечило бажаного рівня інвестування, передусім у високотехнологічні галузі економіки та у розвиток депресивних регіонів. Для забезпечення довіри бізнесових кіл до цього економічного інструментарію в Україні доцільно зберегти чинні форми СПРЕД та мережу їхніх функціональних одиниць упродовж усього визначеного терміну дії з відновленням економічної сутності такого механізму. А з метою формування “точок прориву” потрібно розширити мережу технологічних і наукових парків як основних дієвих елементів інноваційної інфраструктури.

Для подальшого ефективного використання зазначеного економічного інструментарію загалом необхідно системно вдосконалити нормативно-правову базу його застосування. Оптимальним способом цього є регламентація загальних засад використання СПРЕД в одному рамковому акті (наприклад, у Законі “Про загальні засади запровадження та застосування СПРЕД в Україні”), в якому потрібно:

- визначити перелік форм СПРЕД, їхні індивідуальні визначення, цілі, максимальні терміни дії та інші функціонально-організаційні особливості застосування з можливістю запровадження нових форм та створення транскордонних функціональних одиниць;

- забезпечити однакові, спільні для всіх форм та їхніх функціональних одиниць умови, зокрема:

- передбачити організаційні процедури запровадження форм СПРЕД, створення та ліквідації їхніх функціональних одиниць виключно на підставі окремих законів;

- уніфікувати систему звітності суб’єктів господарювання різних форм СПРЕД та забезпечити оприлюднення узагальнених результатів їхньої діяльності;

- запровадити для кожної форми СПРЕД індивідуальні умови щодо надання стимулів і преференцій їхнім суб’єктам господарювання на державному та регіональному рівнях залежно від завдань, які вони повинні вирішувати. Ці умови мають, зокрема, передбачати наявність:

² Термін дії спеціального правового режиму економічної діяльності для функціональних одиниць СЕЗ, що нині працюють, завершується в період з 1 січня 2020 р. до 1 січня 2060 р., ТПР — у період із 29 січня 2014 р. до 1 січня 2030 р., технологічних парків — 1 січня 2015 р.

- податкових стимулів (розширення переліку чинних податкових пільг, встановлених Податковим кодексом України, з упровадженням спеціальних, призначених лише для суб'єктів господарювання СПРЕД);
- системи гарантій стабільності спеціального режиму економічної діяльності з боку держави та органів місцевого самоврядування на весь період дії угоди суб'єкта господарювання про реалізацію інвестиційного проекту;
- організаційних стимулів (спрощення і прискорення процедури набуття статусу суб'єкта господарювання та реєстрації інвестиційних чи інноваційних проектів);
- системи державного замовлення на продукцію суб'єктів господарювання СПРЕД, проекти яких отримали статус пріоритетних (відповідні кошти для цього щорічно мають надаватися з державного бюджету).

Крім того, доцільно також:

- створити єдиний веб-ресурс для всіх форм СПРЕД та їхніх функціональних одиниць, що має надавати актуальну інформацію стосовно умов діяльності, досягнутих результатів, інвестиційних пропозицій тощо;
- визначити стан виконання завдань суб'єктами господарювання СПРЕД одним із критеріїв ефективності роботи органів управління функціональних одиниць СПРЕД та місцевої влади за місцем їх розташування.

У подальшій перспективі доцільно провести наукове дослідження впливу застосування СПРЕД на забезпечення економічної безпеки держави.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. *Мазур О.А.* Технологічні парки. Світовий та український досвід / О.А. Мазур, В.С. Шовкалюк. — К. : Прок-Бизнес, 2009. — 70 с.
2. *Макогон Ю.В.* Нові форми організації територій з особливим податковим режимом (СЕЗ і ТПР) [Електронний ресурс] / Ю.В. Макогон // Нац. ін-т стратег. дослідж. : офіц. веб-сайт. — Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua/Vonitor/January2010/05.htm>.
3. *Приходько В.* Реновація спеціальних правових режимів інвестиційної діяльності — актуальна потреба для України (на базі аналізу інвестиційної практики прикордонних регіонів України / В. Приходько // Шлях до зони вільної торгівлі між ЄС та Україною: виклики та можливості для торгівлі та інвестицій / авт. : Пер Ботольф Маурсет та ін. — К. : АДІН, 2011. — С. 123—137.
4. *Тульчинська С.О.* Розвиток технополісів та наукових парків у контексті формування інноваційної економіки / С.О. Тульчинська // Держава та регіони : наук.-вироб. журн. — Сер. : Економіка та підприємництво. — 2010. — № 2. — С. 202—205.
5. *Чмир О.С.* Щодо подальших перспектив застосування в господарській практиці України спеціальних економічних режимів / О.С. Чмир // Університетські наукові записки : часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права. — 2007. — № 3. — С. 179—184.
6. Перелік показників щодо визначення ефективності функціонування спеціальних (вільних) економічних зон і територій із спеціальним режимом інвестиційної діяльності : наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України та інших органів [Електронний ресурс] // Законодавство України. — Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0217-05>.

7. Про заходи щодо створення та функціонування спеціальних (вільних) економічних зон і територій із спеціальним режимом інвестиційної діяльності : постанова Кабінету Міністрів України від 24 вересня 1999 р. № 1756 [Електронний ресурс] // Законодавство України. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1756-99-%D0%BF>.

8. Про аналіз результатів функціонування спеціальних (вільних) економічних зон і територій із спеціальним режимом інвестиційної діяльності в 2001 році : постанова Кабінету Міністрів України від 26 серпня 2002 р. № 1241 [Електронний ресурс] // Законодавство України. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1241-2002-%D0%BF>.

9. Про Державний бюджет України на 2004 рік : Закон України від 27 листопада 2003 р. № 1344-IV [Електронний ресурс] // Законодавство України. — Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1344-15>.

10. Про внесення змін до Закону України “Про державний бюджет України на 2005 рік” та деяких інших законодавчих актів України : Закон України від 25 березня 2005 р. № 2505-IV [Електронний ресурс] // Законодавство України. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2505-15>.

11. Про схвалення Концепції створення індустріальних (промислових) парків : розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 серпня 2006 р. № 447-р [Електронний ресурс] // Законодавство України. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/447-2006-%D1%80>.

12. Про загальні засади створення і функціонування інвестиційних парків : проект закону [zareestrovаний 08.09.2005] [Електронний ресурс] // Верховна Рада України : офіц. веб-портал. — Режим доступу : http://gska2.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?id=&pf3511=25374.

13. Про іннополіси : проект закону [zareestrovаний 14.06.2007] [Електронний ресурс] // Верховна Рада України : офіц. веб-портал. — Режим доступу : http://gska2.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?id=&pf3511=30396.

14. Про зони розвитку високих і нових технологій : проект закону [zareestrovаний 26.06.2007] [Електронний ресурс] // Верховна Рада України : офіц. веб-портал. — Режим доступу : http://gska2.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?id=&pf3511=30473.

15. Про стимулювання розвитку високих технологій в Україні : проект закону [zareestrovаний 30.11.2007] [Електронний ресурс] // Верховна Рада України : офіц. веб-портал. — Режим доступу : http://gska2.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?id=&pf3511=30853.

16. Про території перспективного розвитку : проект закону [zareestrovаний 28.04.2010] [Електронний ресурс] // Верховна Рада України : офіц. веб-портал. — Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?pf3511=37616.

17. Інвестиційна реформа: Концепція [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://www.ukrproject.gov.ua/sites/default/files/files/Invest_Reforma_UKR.pdf.

18. Про Національний план дій на 2012 рік щодо впровадження Програми економічних реформ на 2010—2014 роки “Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава” : Указ Президента України від 12 березня 2012 р. № 187/2012 [Електронний ресурс] // Законодавство України. — Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/187/2012>.

19. Про індустріальні парки : Закон України від 21 червня 2012 р. № 5018-VI [Електронний ресурс] // Законодавство України. — Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/go/5018-17.

Егорова О.А. *Совершенствование территориально-организационных инструментов стимулирования инвестиционной деятельности в Украине.*

Рассмотрены результаты применения действующих территориально-организационных инструментов стимулирования инвестиционной и инновационной деятельности в Украине, определены системные проблемы, которые помешали раскрытию их потенциала, освещены осуществленные практические шаги по их реформированию. Предлагаются законодательные изменения, касающиеся усовершенствования использования этих механизмов для активизации инвестиционной и инновационной деятельности в Украине.

Ключевые слова: специальный правовой режим экономической деятельности, специальная экономическая зона, территория приоритетного развития, технологический парк, научный парк, индустриальный парк, инвестиции

Yehorova O.O. *Improvement of the Territorial and Organizational Tools of the Investment Activity Stimulation in Ukraine.*

The article considers results of usage of the current territorial and organizational tools of investment and innovation activity stimulation in Ukraine. It identifies systemic problems that didn't allow realizing the whole potential of territorial and organizational tools. It also outlines the practical steps that were made in their reforming and proposes legislative changes for further stimulation of investment and innovation activity in Ukraine.

Keywords: special legal regime of economic activities, special economic zone, priority development territory, technology park, science park, industrial park, investments